

Malinus

Ebis inuenim⁹: habes in scripturis: Et hec dicit⁹ in p̄fessiō: Opera dñi vniuersa qm̄ bona valde. Ergo hic cōfessio laudis est. Alio loco ipse dñs dicit: Confitebor tibi pater dñe celi et terre: Quid cōfitebas? Nunqđ petā: Christi ergo p̄fiteri erat laudare. Et audi laudē patris: qz abscondisti hec inquit a sapientib⁹ et prudētib⁹: et reuelasti ea parvulis. Quia ergo post istas corruptiones angusti habitauimus in domo dei: tota vita nostra non erit nisi laus dei. Nam sepe vobis exposuit⁹ est: qz recedente necessitate om̄nia negocia necessitatis intercidit: qm̄ nō erit qd ibi agam⁹. Non dico die et nocte vbi nor nō est: sed toto die cu⁹ vnu⁹ dies est: nō erit quid ibi agam⁹: nisi laudem⁹ quē diligim⁹: qz tūc et videbim⁹. Nōodo nō visum desideram⁹ et laudam⁹: tūc visum quod amam⁹: quomō laudabim⁹. Sine fine erit laus: qz sine fine amor. Quia ergo hoc ibi agemus: ideo educ de carcere animā meam ut cōfiteatur nomini tuo: Beati enim qui habitat in domo tua dñe: in secula seculoꝝ laudabūt te. Nōodo impedit carcer: quia corpus quod corrumpit aggrauat animā. Non corpus aggrauat animā: nam et tunc habebim⁹ corpus: sed corpus quod corrumpit. Ergo carcere facit nō corpus: sed corruptio. Educ de carcere animā meā ut cōfiteat̄ nomini tuo. Nam vox que sequit⁹ ex capite sonat dñi nr̄i Iesu christi. Et est talis ipa: qualis hesterna vltima. Hesterna enim vltima: si meministis hec fuit: Singularis ego sum donec tranſea. Et hic que est vltima: Nōo sustinebūt iusti quo ad usq; retribus mihi.

Explícit tractat⁹ de ps. CXLI.
Incipit tractat⁹ de ps. CXLII.
D Epsalmo quē cantauim⁹ iam loquar qd dñs dederit caritati vestre. Hesterno die psalm⁹ breuior tractabat: sed spaciū tpis dabat nobis copiam etiā de paucis multa dicēdit: Nunc qm̄ prolixior psalm⁹ est: nō debem⁹ tantū in singulis versib⁹ immorari: ne forte non cōcedat dñs facultatē: ut totuz peragrare valeamus. **T**itulus psalmi est: Ipsi David: qn eum filius suus persequebat. In regnorū libris noui⁹ hoc factuz esse: extulisse inimicū Absalon patri suo: gessisse p̄tra illū nō solum ciuilē: verū etiā domesticū bellū: illum aut nō deiectū inique sed humiliatuz: pie accepisse a dño

CXLI

disciplinā: sustinuisse medicinā: non retrubuentē iniquitati iniquitatē: sed paratum cor habuisse ad sequendā dñi voluntatē. Ille David ita laudabilis: sed alius David vere manu fortis qd interpretat⁹ David dñs noster Jesus christus agnoscēdus est nobis. Preterita enī illa facta figure fuerant futurop. Nec diu cōmendādū est qd sepe auditis: qd optime retinetis. Queramus ergo in hoc psalmo dñm et salvatōrē nostrū Iesum christū prenūciatē se q hāc p̄phetiam: et quid futurū esset in hoc tpe per ea que pridē facta sunt p̄dicantē. Ipse enī se in p̄phetis p̄dicabat: qm̄ ipse est verbum dei: nec illi tale aliqd dicebat: nisi pleni verbo dei. Annūciabāt ergo christū pleni christo: et illi es ventus p̄cedebāt: quos p̄cedētes nō deserebat. Agnoscam⁹ ergo quēadmodū et christū persequebāt filius suus. Habebat enī filios de quib⁹ dicebat: Non ieunabūt filii sponsi ēgdiū cū eis est spōsus: cū aut ab eis ablat⁹ fuerit spōsus: tūc ieunabūt filii sponsi. Ergo filii sponsi apli: et inter hos persecutor diabolus Judas. Passionē itaq; suā in hoc psalmo p̄dicatur⁹ est christus: audiam⁹. Rursus aut ad hoc intentā faciam⁹ caritatē vestrā: nō docēdo qd ignoratis: s; admonēdo qd nos: dñm et salvatōrē nr̄m Iesū christū caput esse corporis sui: illū vnu⁹ esse mediatorē dei et hominē: hominē Iesum: natū ex virgine tāq; in solitudine: sic in apocalypsi audiūm⁹. Per solitudinem q̄ppe arbitror qd solus ita natus est. Hic enī illa mulier perperit: rectuz p̄lm in virga ferrea. Hec aut mulier antiqua est ciuitas dei: de qua in psalmo dicit: Gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. Hec ciuitas initū habēs ab ipso Abel: sic mala ciuitas a Layn. Antiqua ergo ista ciuitas dei semper tolerās terrā: sperans celum: que etiam hierusalē vocatur et syon: vniq; de nato quodā in syon: et conditore ipsius syon: psalmus quidaꝝ dicit: Mater syon dicit, homo. Quis homo? Et hō factus est in ea: et ipse fundauit eā aletissim⁹. Benig⁹ ipse in syon factus est hō: sed humilis factus est hō: et idē ipse altissimus fundauit eā ciuitatē in qua factus est hō. Itaq; et illa mulier sole cooperiebat: sole ipso iusticie: quē nō cognoscūt impi⁹: qui dicturi sūt in fine: Ergo errauim⁹ a via veritatis: et iusticie lumen nō luxit nobis: et sol nō ortus est nobis. Est ergo quidaꝝ sole iusticie: qui non oritur impi⁹: Leterū istū

¶ Psalmus

solem facit oriri sup bonos et malos. Ergo et amicta erat sole: et gestabat viscerib⁹ masculum paritura. Idem ipse erat condens syon: et nascēs in syon: et illa mulier ciuitas dei eius luce ptegebatur: cuius carne grauidabat. Merito et lunam sub pedibus habebat: quia mortalitatē crescētis: et decrescētis carnis virtute calcabat. Ergo ipse domin⁹ Iesus christus caput et corpus: voluit enim etiā loqui in nobis: qui dignatus est mori pro nobis: membra sua nos fecit. Aliquādo itaq⁹ ex persona membrorū suorū loquit: aliquādo ex persona sua tanq⁹ caput nostri. Habet aliquid ille quod dicat sine nobis: nos vō sine illo nihil possim⁹ dicē. Apostolus dicit: Ut suppleam que desunt pressurarū christi in carne mea. Ut suppleā inquit q̄ desunt pressurarū nō mearum: sed christi: in carne nō iam christi: s̄ mea. Hanc inquit adhuc christus pressuram: non in carne sua in qua ascendit i celū: sed i carne mea que adhuc laborat in terra. Christ⁹ inquit pressuram pati⁹ in carne mea: Quicunq⁹: non iam ego: vivit vō in me christus. Nisi em⁹ christus et in membris suis: hoc est fidelibus suis pressuram ipse patere: Saulus in terra christū in celo sedente non psequeret. Beniq⁹ aperte hoc exponēs quodam loco: Sicut em⁹ corpus vnum est inqt et membra multa habet: omnia autē membra corporis cum sint multa: vnum est corpus: ita et christus. Non ait: ita et christi: sed corpus vnu membra multa: ita et christus. Totum ergo christus. Et quia totum christus: ideo caput de celo: Saule inquit saule quid me persequeris: Lenete hoc et fixum oīno cōmendate memorie: tanq⁹ filij ecclesiastice eruditōis et fidei catholice: vt agnoscat christū caput et corp⁹: eūdēq⁹ christū verbum dei vniuersitū equale patri: et inde videatis quāta gratia ptingatis ad deum: vt ipse voluerit esse nobiscū vnu qui est cum patre vnu. Quomō cū patre vnu: Ego et pater vnu sumus. Quomō nobiscū vnu: Non dicit inquit et seminibus tanq⁹ in multis: sed tanq⁹ iu vno: et semini tuo qđ est christus. Sed ait aliquis: Si christus semen abrae: nūquid et nos: Mementote: quia semen abrae christus: ac p̄ hoc si et nos semen abrae: ergo et nos christus. Quomō vnu corpus: multa membra: ita et christ⁹: Et quotquot in christo baptizati estis: christū induist. Nampe semē abrae christus: nec cōtradici potest apo-

CXLII.

stolicis aptissimis verbis: et semini tuo qđ est christus. Quidet quid nobis dicat: Si autē vos christi: ergo semen abrae estis. Ideo magnū est illud sacramentū: Erunt duo in carne vna. Apostolus dicit: Sacramentū hoc magnū est: ego autē dico in christo et i ecclia. Christ⁹ et ecclesia duo in carne vna. Refer ad distantiā maiestatē duo: duo plane. Non em⁹ et nos verbum: nō em⁹ et nos in principio deus apud deum. Nō em⁹ et nos ille p̄ quē facta sunt omnia. Tenuit ad carnem: et ibi christ⁹ et ille et nos. Non ergo mireris: qđ duo in voce vna: si duo in carne vna: Judas filius sponsi psequēs sponsu. Hoc tūc contigit: An et futuroz exemplū p̄missuz est: Multos em⁹ falsos fratres passura erat ecclesia: vt et adhuc et vsq⁹ in finem sponsum illum filius persequatur. Si em⁹ inimicus exprobasset mihi sustinuissez vtiq⁹ ait: Et si is qui oderat me sup̄ me magna locutus fuisset: abscondi⁹ me vtiq⁹ ab eo. Quis est inimicus: Qui ē qui oderat me: Qui dicit: Quis est christus: Hō fuit christus: nec vivere potuit cū vellet vivere: et mortu⁹ est inquit nolēs: euictus: crucifix⁹: occisus. Inimici ista dicūt. Aper tus iste inimic⁹ ē: ait christ⁹: odit me: aper tas mihi iudicat inimicitias: Facile est istū vel tolerare: vel vitare. Quid facio de Absalō: Quid facio de Iuda: Quid de falsis fratribus: Quid de malis filijs: et tamē filijs qui nō contra nos blasphemāt christū sed nobiscū adorant christū: et in nobis psequuntur christum: Be quibus consequēter in eodez psalmo dicit: alium facile erat pferre eum qui oderat me: vel abscondere me ab eo. Abscondi⁹ enī te a pagano intrans ecclesiā. Quando autē et ibi inuenis quod times: quid queris vbi te abscondas: Beniq⁹ ille ipse apostolus: qui gemit in periculis a falsis fratrib⁹: Foris iquit pugne: intus asit timores. Si ḡis q̄ oderat me super me magna locutus fuisset: abscondi⁹ me vtiq⁹ ab eo: Tu vō vnamis me⁹. Una numen dicit tanq⁹ vnu i christo. Est ergo ecclesie quod ferat foris: gemat intus: inimicos tamē suos deputat foris et intus: foris facilius evitabiles: intus difficultius tolerabiles. Bicat ergo dñs noster: dicat christus nobiscū totus christus.

Expositio psalmi.

XLII.

cum habere causam: ut ego pponam iusticiam meā: tu cōuincas iniqtatē meam. Ne intres in iudicium cum seruo tuo. Quare b:
 Quare times: **Quoniam nō iustificabitur corā te omnis viuēs.** Omnis viuēs: hic vtq; viuēs: in carne viuēs:
 moriturus viuēs: natus homo ex l:oniib;
 viuēs: de Adā: Adā viuēs. Dis itaq; viuēs iustificari forte potest corā se: nō corā te. Quomō corā se: Sibi placens: tibi dis-
 plicens: corā te aut̄ non iustificabif omnis viuēs. Noli ergo intrare mēcū in iudicium
 dñe deus me^o. **Quātūlibet rectus mibi vi-**
dear: pducis tu de thesauro tuo regulā: co-
aptas me ad eam: et prauis inuenor: Ne
intres in iudicium cum seruo tuo. Bene cū
seruo tuo. Indignū est tibi cū seruo tuo in-
trare in iudicium: nec quidē cum amico tuo:
qr vobis dico amicis meis: nō dices: nisi
ex seruis amicos tui p̄fecisses. Tū licet di-
cas amicū: ego confiteor seruū. Misericor-
dia indigeo: fugitiū redeo: pacem quero:
non sum dignus vocari filius tuus. Ne in-
tres in iudicium cum seruo tuo: quia nō iusti-
ficabit in conspectu tuo omnis viuēs. An
mortē ne laudes hominē quemq; omnino
omnis homo viuēs. Quid ipsi arietes: qd
ipi apostoli: de quoꝝ prole dicitur: Afferte
domino filios arietū. Ex his Paulus est: q
dicit nō se esse pfectum. Nō quia iam acce-
perim inquit: aut iam pfectus sum. Benig;
fratres vt cito agnoscatis ipsi didicerunt:
orare qd oramus. Ipsi data est regula po-
stulādi a iurisperito celesti. Sic orate inqt.
Et cum quedam pmississet: posuit et hoc vt
dicerent arietes nostri: duces ouium: et pre-
cipua membra pastoris: et congregatores
vnius gregis: ipsi didicerunt dicere: Bi-
mitte nobis debita nostra sicut et nos dimi-
timus debitoribus nostris. Non dixerunt:
gratias tibi qui dimisisti nobis debita no-
stra: sicut et nos dimittimus debitorib^o no-
stris: sed dimitte sicut et nos dimittimus.
Orabant autem vtq; iam fideles: vtq; iū
apostoli. Nam ista oratio dominica magis
fidelibus datur. Si debita illa tñmodo di-
cerent: que per baptismū dimittunt: cathe-
cuminiis cogrueret magis orare: Bimitte
nobis debita nostra. Bicant ergo apostoli:
dicant: Bimitte nobis debita nostra: sicut
et nos dimittimus debitoribus nostris. Et
cum eis dictum fuerit: quare hoc dicitur:
Que debita vestra: Respondeat: quia nō
iustificabit in conspectu tuo omnis viuēs.

Ella lfa
 t obsecrationē **D**omine exaudi oratōz meā:
 aur bus percipe prece meā.
 Hoc est exaudi: qd p̄cipe aub^o.
 Repetitio confirmatio est. In veritate
 tua exaudi me in tua iusticia. Ne vt-
 cūq; accipiatis cū dicit: in tua iusticia. Lō-
 mendatio est autē gratie: ne vnuquisq; no-
 strū iusticiā suā putet. Hec em̄ iusticia dei
 est: quā vt habeas deus dedit. Nā qui vo-
 luerūt de sua iusticia gloriari: quid de illis
 dicit aplūs: Testimonii eis inqt phibeo:
 qr zelū dei habent. Be iudeis loquēs zelū
 dei inquit habēt: sed nō bñ scientiā. Quid
 est nō bñ scientiā? Quā em̄ tu cōmendas
 vtile scientiā? Nūquid illā que cū sola fue-
 rit inflat: que n̄l comitata fuerit caritatem
 nō edificat. Nō vtq; ipam: sed illā scientiā
 comitē caritatis: magistrā humilitatis. Vi-
 de si ipa est: zelum inquit dei habēt: sed nō
 bñ scientiā. Exponat quā dicat scientiam.
 Ignorātes em̄ dei iusticiā: t̄ suam volētes
 cōstituere: iusticie dei nō sunt subiecti. Qui
 ergo volūt cōstituere iusticiā suam: quicqd
 bñ fecerint sibi imputāt: qd male deo: oīno
 pueri. Benig; recti erūt: cū hocipm cōuer-
 terint. Peruersus ideo: qr qd male deo qd
 bñ tibi: Rectus eris: qn̄ qd male feceris ti-
 bi: qd bene feceris deo. Non em̄ ex impio
 iuste viueres: nisi ab illo iustus fact^o q̄ iusti-
 ficat impū. Ergo inqt in veritate tua exau-
 di me in tua iusticia: nō in mea: vt inueniar
 in illo nō habēs meā iusticiā que ex lege ē:
 sed eam que est ex fide. Ecce in tua iusticia
 exaudi me: nō que ex lege est: sed ea que est
 ex fide. Eld me enīz cū respicio: nihil aliud
 meū q̄ peccati inuenio. **E**t nō intres
 in iudicium cum seruo tuo: Qui cū illo
 volūt intrare in iudicium: n̄l qui ignorātes
 dei iusticiā suam volūt cōstituere: Quid ē
 q̄ ieiunauim^o t̄ nō vidisti: defraudauimus
 aias nostras t̄ nescistis. Lanq; dicētes: fe-
 cimus qd iussisti: quare nō redditis qd pmi-
 sisti: Rñdet tibi deus: et accipias qd pmi-
 si ego dedi vt saceres: quare acceperis ego
 dedi. Benig; supbis talib^o loquif^o ppheta:
 Quid vultis meū iudicio cōtēdere: Qēs
 dereliquisti me dicit dñs: Quid vult me
 cū iudicio cōtendere: t̄ vestrā iusticias cō-
 memorare: Lōmemorate iusticias vestrās
 ego noui facinora restra. Quō approbabo
 iusticiā: vbi damnabo supbiā: Aderito iste
 humili in corpe christi discēs a capite: qm̄
 mitis ē t̄ humili corde: ne intres inqt iu-
 dicium cum seruo tuo. Nō litigem^o: nolo te-

Psalms

Allia lfa. **¶** Quoniā psecutus est inimicus animā meā: humiliavit in terra vītam meā. Vide nos: vide caput nostrū p nobis: Qm̄ psecutus ē inimicus animā meā. Persecutus est plane t diabolus animā christi: t Judas animā magistri: t nūc ad psecutionem corporis christi idem dia-bolus manet. Judas autē Jude succedit: non tamē deest de quo dicat t corp⁹: Qm̄ psecutus est inimicus animā meā: humiliavit in terra vitam meā. Humiliauit inquit in terra vitam meā: alio loco dicit: Lurua-uerunt animā meā. Quid em̄ nobiscū agit quisquis psequit: nisi vt relicta spe celesti: terraz saplamus: psecutori cedentes terre-na diligamus? Et illi quidē quātum in iōpis est hoc agunt: Nobis aut̄ hoc nō cōtingat quib⁹ dicit: Si resurrexitis cum christo q̄ sursum sunt sapite: vbi christus est in dexte-ra dei sedens: que sursum sunt querite: non que sup terrā: mortui em̄ estis. Nam nō iu-stificabū corā deo omnis viuēs. Illi ḡ vel apte seviendo: vel occulte insidiando: co-nan̄ pducere vitam nostrā ad terrā. Contra hos vigilemus: vt dicere possim⁹: No-stra aut̄ cōuersatio in celis est. Humiliauit inquit i terra vitam meā inimic⁹. **¶** Col-locauerunt me in tenebris sicut mortuos seculi: Hoc a capite expedit⁹ auditis: t expeditius hoc in capite agnoscit. Ille em̄ p nobis mortuus factus ē: sed non mortuus seculi. Qui em̄ mortui sūt se-culi: Et quomō ille nō erat mortuus seculi: Mortui seculi merito mortui: mercedē re-cipientes iniquitatis: et mortē ducentes ex-peccati ppage: ex illa voce qua dicitur: Ego em̄ in iniquitatib⁹ cōceptus sum: t in peccatis mater mea in vtero me aluit. Ele-nit autē ille p virginē assumens carnē non iniquitatē carnis: assumens carnē mundā mūdatrixē. Illi autē quē peccatorē puta-bant: tanq̄ mortuū seculi deputabant. At ille qui in alio psalmo dixit: Que nō rapui tūc exoluebā: t qui dixit in euāgeliō: Ecce venit pnceps mūdi: pposit⁹ mortis: operis mali p̄suasor: supplich exactor: veniet iquit t in me nihil inueniet. Quid est in me nihil inueniet: Nullā culpam: nihil quare mori debeam. Sed vt sciant omnes: qr volūta-tem inquit patris mei facio: surge eamus binc. Et moriar inqt voluntatē patris mei facio. Nō autē morte sum dignus: nihil se ei vñ moriar: sed facio vt moriar: vt illi per innocētis mortē liberent: qui habebāt qrē

CXLI.

morerēt. Collocauerūt me i tenebris tā-tā in inferno: tanq̄ in sepulchro: tanq̄ in ipa passione velut mortuos seculi: eum qui dicit: Factus sum sicut homo sine adiuto-rio int̄ mortuos liber. Quid est liber: Qua-re liber: Quia omnis qui facit peccatū ser-uus est peccati. Beniq̄ nō solueret a vin-culis: nisi liber a vinculis. Ille liber mortē occidit: vinculū vincit: captiuitatē captiu-a uit: t collocauerūt eum in tenebris tanq̄ mortuos seculi. Et teditū: inquit: passus est in me spiritus meus. Recordamini: Christus est aia mea vsc̄ ad mortē. Eli-dete vocem meā. Aliquid apparet ip̄e trāsi-tus a capite ad membra: a membris ad ca-put: Cedū inquit passus est in me spiritus meus. Agnoscim⁹: Christus est aia mea vsc̄ ad mortē. Sed t illic nos eramus. Transfi-gurauit em̄ in se corpus humilitatis nostre conformās corpori glorie sue: t ver⁹ homo noster confixus est cruci cū illo. In me turbatum est cor meū. In me inqt: nō in alijs. Illi em̄ me deseruerūt: t illi qui in-beferant recesserūt: t meip̄m qr mori vide-bant: aliud aliiquid putauerūt: et a latrone victi sunt qui tūc credidit qr̄ illi defecerūt. **Allia lfa.** Inde ad membra. **¶** Ademorat⁹ sumi **¶** Ademo: sum dierum antiquorū: Hū quid memora-tus est ille dierū antiquorū: per quē factus est omnis dies. Sed loquit̄ corpus: loquit̄ vniusquisq; illi⁹ gratia iustificat⁹: inherens illi in caritate: t deuota humilitate loquit̄ t dicit: Ademoratus sum dierū antiquorū. Adeditatus sum in omnib⁹ operi-bus tuis. Quia vñq̄ omnia bona tu fe-cisti: t nihil cōstitisset qr̄ a te cōstitutū non esset. Creatura tua spectaculū mihi facta ē: quesui in ope artificem: t in cōditis omni-bus conditorē. Quare hoc: Ut quid hoc: nisi vt intelligeret quicquid in se boni esset ab illo factū esse: ne ignorans iusticiam dei t suam volens constituere: iusticie dei sub-iectus non esset: vt ei conueniret vox illa su-perior: in veritate tua et in iusticia tua: In omnibus ergo dei operibus t meditatione omniū operum dei gratiam insinuat: gra-tiam cōmendat: gratiam se inuenisse glori-atur: gratiam qua gratis salui facti sumus: quia t gratis salui facti sumus. Quid glo-riaris in tua iusticia: Quid te extollis igno-rans dei iusticiam: Bedisti forte aliquid vt saluus esses: Quid dedisti vt homo esses: Respice ergo conditorem vite tue: substā-tie et iusticie salutis auctorez. Adeditare in

Allia lfa.
tanxiatus est
sup me.

Psalms

XLII.

facturis manuū eius: quia et iusticiā que in te est ad manū eius inuenies p̄tinere. Audi apostoli hoc te docentē: Non ex operibus inquit: ne forte quis extollat. Opera bona non habem⁹? H̄abemus plane: Sed vide quid sequit. Īp̄ius enim sum⁹ signētum. Dixit: Īp̄ius sum⁹ signētum; forte naturam: quia homines sumus: cōmemorare voluit: hoc appellato signētum. Nō plane. Be operibus loquebat. Non inquit ex opib⁹: ne quis forte extollat. Sed ut coniūciamus: sequit. Īp̄ius enī sum⁹ signētum creati in christo Iesu in operibus bonis. Holi ergo putare te aliquid opari: nisi inquātū malus es. Querte ab opere tuo te: ad opus illi⁹ qui fecit te. Īp̄e formet: et ipse qđ formauerat: et tu exterminasti: reformat. Ut enim sis ip̄e opatus est: ut bonus sis: si bonus es ip̄e opatur. Cum tremore inquit et timore vestrā ip̄oz salutem opamini. Si nostrā ip̄oz salutē opamur: quare cum timore: quare cū tremore: cum sit in potestate nostra qđ opamur? Audi quare cū timore et tremore. Deus est enī qui opat in nobis: et velle et opari p̄ bona voluntate. Ergo cum timore et tremore: ut delectet in cōuale. Alia lfa. tanq̄ in deiectis: qui iudicat in gentib⁹ et factis. replet ruinā. In facturis manuū tua et meditabar. rum et meditat⁹ suz. Tūdi ergo et insperi oga tua: quia nūbil boni esse in nobis potest: nisi abs te fiat qui nos fecisti. Et quid feci cum viderem a te omne datum optimū: et omne donū pfectū desursum esse descēdēs a patre luminū: apud quē non est cōmutatio: nec momēti obumbratio: Cum hoc vi. Alia lfa. t Expandi. me: extendi manus meas ad te. Extēdi: inquit: manus meas ad te: anima mea et sicut. velut terra sine aqua tibi. Cōplue inquit me: ad faciēndū fructū bonū. Domin⁹ enī dabit suavitatem ut terra nostra det fructū suū. Extendi manus meas ad te: anima mea velut terra sine aqua tibi: Nō mibi sed tibi. Sitire tibi possum: me irrigare nō possum. Aia mea velut terra sine aqua tibi: qr̄ sitiuit aia mea ad deum viuū. Qn̄ veniā: nisi qn̄ venerite: Sitiuit aia mea ad deum viuū: quia anima mea velut terra sine aqua tibi. Abundat mare: inundat: copiosum est: fluctuat: sed amar⁹ ē: Biscreta est aqua: apparuit arida anima mea: urriga eā: qr̄ velut terra sine aqua tibi. Cōto exaudi me domine: Que enī mora:

quādo sic sitio ad inflammādaz sitim meā: Pluviā differebas: vt bauriens inbibere: non respuerē quod influeres. Si ergo ideo differebas: iam da: quoniam anima mea velut terra sine aqua tibi. Cito exaudi me domine. Befecit spiritus meus. Imple. at me sp̄us tuus: qr̄ defecit spiritus meus. Ipsa est causa ut cito exaudiās: quia defecit sp̄us meus. Factus sum iam paup spiri. tu: beatum me fac in regno celorū. In quo enim vivit spiritus eius superbus est: spiritu suo extollitur contra deū. Fiat in illo bene quod alibi scriptū est: Auferes spiritū eo. rum et deficient: et in puluerē suū reuerten̄: ut confitētes dicāt: Admēto quia puluis sumus. Cum autē dixerint: quia puluis suū memēto: tunc dicant: Anima mea ve. lut terra sine aqua tibi. Que enī tam terra sicca: q̄ puluis: S̄ cito exaudi me dñe: cōplue me: confirma me: ne sim puluis quem pfect̄ ventus a facie terre. Cito exaudi me dñe: defecit spiritus meus: nō differa in opia mea: Abstulisti spiritū meū ut deficerē: et in puluerē meū cōuerterer: et dicerē tibi: Anima mea velut terra sine aqua tibi. Fac etiā qđ in alio psalmo dicitur: Auferes spi. ritū eorum et deficient: Emitte spiritū tuū et creabunt: et renouabis faciem terre. Si q̄ igitur in christo noua creatura: vetera trāsi erunt: In spiritu suo vetera transferunt: in spiritu tuo noua facta sunt. Ne auer. tas faciem tuam a me: Auertisti a superbo. Etenim aliquādo abūdabam: et in abundantia mea elatus eram. Ego enī di. xi aliquādo in abundantia mea: nō moue. bor in eternū. Dixi non mouebor in abun. dantia mea: ignorans iusticiā tuam: et con. stituens meā: sed tu domine i voluntate tua p̄stitisti decori meo virtutē. Dixi in abūda. tia mea non mouebor: verū autē a te mihi erat quicquid abūdabam: et ut hoc p̄bares a te mibi fuisse: Auertisti faciem tuā a me et fact⁹ sum cōturbatus. Post hanc cō. turbationem in qua factus sum: quia auer. tisti faciem tuaz: post tedium spiritus mei: post conturbationē cor meum in me: ex eo qr̄ auertisti faciem tuam: iam factus sum sicut terra aqua tibi: Ne auertas faciem tuam. Auertisti a supbo: redde humili. Ne auer. tas faciem tuam a me: quia si auerteris. Alia lfa. Similis ero descendētibus in la. cum. Quid est descendētib⁹ in lacū: Spec. cator cum venerit in p̄fundum malorū cō. temnet. Illi descendūt in lacum: qui etiam

Psalms

confessiones perdunt. Contra quos dicit: Ne coartet sup me puteus os suum. Hanc profunditatem lacum appellat plerique scriptura: in qua profunditate cum venerit peccator contemnit. Quid est contemnit? Nam nec ullam prudenter deputat: aut si deputat: ad eam se pertinere non putat: ponit sibi pecandi licentiam: sine spe venie habens iniq-tates effusas. Non dicit reuertar ad deum ut reuertar ad me: nec audit: conuertimini ad me et reuertar ad vos: quoniam veniens in profundum malorum contemnit. A mortuo enim inquit tanquam si non sit perit confessio. Ne ergo auertas faciem tuam a me: et similis ero descenditibus in lacum. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: quia in te speravi. Ecce in nocte sum: sed in te speravi donec nocturna transeat iniquitas. Habemus enim ut dicit Petrus certorem propheticum sermonem: cui bene facitis intendentes tanquam lucerne lucenti in obscurum loco: donec dies illucescat: et lucifer oriatur in cordibus vestris. Mane ergo appellat post finem seculi: cum viderimus quod in seculo credimus. Mane enim exaudies vocem meam: mane astabo tibi et contemplabor. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: quia in te speravi. Si enim quod non videmus speramus: per patientiam expectamus. Patientiam querit nos: leticiam donabit dies. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: quoniam in te speravi. Sed hic quid: donec veniat mane: Non enim sufficit mane sperare: sed aliquid opus est et agere. Quare aliquid agere: Quid dicit in alio psalmo: Deus exquisivit in die tribulationis mee: tanquam in tempore noctis mee deum exquisivit. Quomodo exquisivit? Manibus meis nocte coram eo: et non sum deceptus. Manibus querendus est in nocte deus. Quid est manibus: Bonis operibus: sed bonis operibus coram eo. Cum enim facias elemosynam: noli tuba canere: patruis qui videt in occulto reddet tibi. Quia ergo sperandum est mane: et ita nos ista toleranda est: et in ipsa patientia donec dies lucescat preseverandum est: quid interea hic agendum? Ne forte per temetipm acturus es aliquid ut merearis perduci ad me. Motu fac mihi domine viam in qua ingrediatur: Ideo lucernam prophetica accendit: ideo ipsum dominum tanquam in testa carnis misit: qui etiam dixit: Exaruit velut testa virtus mea. Ambula ad prophetam: ambula ad lucernam predicatorum futurorum: ambula ad ver-

CXLII.

ba dei. Non solum vides verbum in principio deum apud deum: ambula ad formam serui: produceris ad formam domini. Motu fac mihi domine viam in qua ingrediatur. Quid ad te leuavi animam meam. Leuavi ad te: non contra te. Apud te fons vite: ad te leuavi animam meam: tanquam vas ad fontem attuli: implore ergo me: quoniam ad te leuavi animam meas. Exime me de inimicis meis domine: quod ad te confugi. Qui aliquis a te fugi: ad te confugi. Fugit enim Adam a facie dei et abscondit se inter ligna paradisi: ut de illo diceref in libro Job. Tanquam seruus fugiens domini sub et consecutus est umbra. Fugit a facie domini sui et consecutus est umbram. Ad umbraen fugit inter ligna paradi. Ue si primus erit in umbra: ne postea dicatur: Transierunt omnia tanquam umbra. Exime me de inimicis meis. Non enim hic inimicos homines cogito: non est nobis collatio aduersus carnem et sanguinem. Sed uersus quos: Aduersus principes et potestates: rectores mundi. Eius mundus: Non enim in terra: non enim regunt quod non fecerunt: Rectores mundi. Sed cui mundus: Tenebrarum barum. Quarum tenebrarum: Utique iniquorum. Fueritis enim aliquis tenebre: nesci autem lux in domino. Rectores mundi tenebrarum harum: rectores iniquorum: contra hos habebitis luctamen. Magnum plenum nobis est hostium non videre et vincere. Aduersus rectores mundi tenebrarum barum: diabolus scilicet et angelos eius: non illius mundi rectores: de quo dicit: Et mundus per eum factus est: sed illius mundi de quo dicit: et mundus non cognovit eum. Exime me de inimicis meis domine: quia ad te confugi. De inimicis meis: non Iudei: sed quod implevit Iudae. Illum patior visum: illum expugno non visum. Accipit enim baculum Iudas: et intravit in eum satanas: ut ipse Iudas persecutionem pateref a filio suo. Non multos Iudas diabolus implet in indigne accipientes buccellam ad iudicium suum. Qui non manducat et bibit indigne: iudicium siti manducat et bibit. Non malum enim quod datur: sed bonum in iudicium datur. Non esse non potest male accipienti quod bonum est. Ergo exime me ab inimicis meis: quia ad te confugi. Ergo quod ad te confugi: vel quo a facie tua fugiam: si ascendero in celum tu illicias. Quo enim fugerem: Quo ibo a spiritu tuo: Si ascendero in celum tu ibi es: si descendero in infernum ades. Quid ergo restat: Si asspergo pennas meas ut colubras: et volabo in

Psalmus

Alia līra
† facere.
† de⁹ me⁹ es tu

extrema maris: id est ut spe habitem in fine seculi. Eteni illuc man⁹ tua deducet me: et pducet me dexterat tua. Exime me de inimicis meis: qm̄ ad te cōfugi oſie. Boce me tot faciā voluntate tuā: qr tu es de⁹ meus. O confessio: o pscriptio: qm̄ tu es inq̄ de⁹ me⁹. Ad aliu currā refici: si ab alio fact⁹ sum: tu es totū mesi: qr tu es de⁹ me⁹. Patrē querā ppter hereditatē: Tu es de⁹ me⁹: nō soluz dator hereditatis: s ipa hereditas. Bis ppter hereditatis mee. Bsim q̄rā ppter redēptionē: Tu es de⁹ me⁹. Attronū querā ppter liberationē: Tu es de⁹ me⁹. Postremo creat⁹ recreari cupio: tu es de⁹ meus qui creator meus: qui creasti me per verbū tuū: t recreasti me p verbū. Sz creaſti me p verbū dei manentē apud te: recreasti p verbū carnē factū ppter nos. Boce ḡ me vt faciā voluntate tuā: qr tu es de⁹ me⁹. Sinō me docueris: faciā voluntatē meā: t deseret me deus me⁹. Boce me vt faciā voluntatē tuā: qm̄ tu es deus me⁹: Boce me. Hō em̄ tu es deus me⁹: et ego ero magister meus. Vide te quēadmodū gratia cōmendet hoc tenete: hoc imbibite: hoc vobis de corde nullus excutiat: ne habeatis zelū dei sed non sū scientiā: ne ignorātes dei iusticiā: et vestrā volētes pſtituere legē: iusticie dei nō itis subiecti. Uerba certe apli agnoscitis. Bicte ḡ ista: Boce me vt faciā voluntaten tuā: qr tu es deus me⁹. Spūs tuus bonus: Hō meus mal⁹. Spiritus tuus bon⁹. Deducet me in terram rectam. Quia spūs meus mal⁹ deducet me in terri quersam. Et quid ego merui: Que mea opa bona sine tuo adiutorio cōputantur: viumpetrare dign⁹ essem deduci a spū tuo i terā rectā. Que opa mea: vel q̄ merita mea. Propter nomē tuū dñe viuificabis me. Attendite ḡ quātū potestis gratie cōmendationē qua gratis salvi facti estis. Propter nomen tuū dñe viuificabis me: Hō nobis dñe nō nobis: sed nomi tuo da gloriā. Propter nomē tuū dñe viuifica h̄is me⁹: in iusticia: nō in mea. Hō qr ego merui: sed qr tu miseren⁹. H̄ si meū ostenderē meritū: nihil abs te mererei. L̄ si suppli cum. Auiliisti merita mea: inservisti dñia tua: Prop̄ nomē tuū dñe viuificabis me. In tua iusticia. Educes de tribulatiōe animā meā: et in tua misericordia t ad iterū deduces iūicos meos. Et pdes oes tribulatē animā meā: qm̄ ego serp̄ tū sum.

Alia līra
† equitate tua.

Alia līra.
† disperdes.
† qui tribulat.

CXLI.

Explicit Tractatus de ps. CXLI.

Incipit Tractatus de ps. CXLII.

D Salmo huius titulus brevis est numero verborū: sed graue ponde re mysteriorū. Ipsi David ad Holiam. Prelū hoc factū tēpore patrum nostrop̄: de scripturis sanctis: recolit meci caritas vestra. Lū em̄ aduersus populū dei alienigene dimicarent: puocauit vn⁹ vnū: Holias David: in quo certamie volūtas dei p cuiusq̄ ptis victoria pbaret. Sz qd de victoria satagim⁹: quādo puocantē p uocatq̄ cernamus. Prouocauit impie tas pietatez: puocauit subbia humilitatē: postremo puocauit diabol⁹ christū. Quid miramini diabolū victū: Ille erat grandis statura corporis: iste aut̄ statura parvus: fide magn⁹. Accepit arma bellica sanctus Da uid: vt aduersus Holiam pcederet: Hec ar ma p etatē t paruā: vt dixim⁹: statura corporis portare nō valuit. Abiecit onerātia: nō adiuuātia: accepit qnq̄ lapides de flumine: t posuit i vase pastorali. His armis corporaliter: nomine autē dei spūaliter: processit t vicit. Hoc qdē ille David: Sz my steria pscrutemur. Proposueram⁹ em̄ titulum istū breuē numero verborū: sed graue pondere mysteriorū. Ceniat in mentē apostolica illa sentētia: Dia hec i figura cōtin gebant illis: ne unpudētes videamur querere aliqd abscōdituz rbi possit dici totum sine mysteriū pfunditate simpliciter dictū. Habem⁹ ḡ auctoritatē facientē vos inten tos ad qrendū: vigiles ad iuestigandū: de uotos ad audiendū: fideles ad credendū: impigros ad faciendū. In David christ⁹: sic soletis intelligere erudit i schola eius: christus caput et corp⁹. Non ḡ sic audit⁹ aliquid ex persona christi: quasi ad vos non ptingeat qui estis membra christi. Hoc tanq̄ in fundamēto positō videte que sequātur. Hostis multis sacramētis visibilibus t corporalibus oneratū esse populū primū circūcisione negocioso illo quodā sacerdotio: t templo figuris pleno: multiplicib⁹ holocaustorū sacrificiorūq̄ generibus. Hec David noster tanq̄ arma pmentia non ad iuuantia posuit. Si enim data esset lex que posset viuificare: vere ex lege esset iusticia. Et qd ergo lex: Sequit: Sed conclusit in quī scripture omnia sub peccato: vt promissio ex fide Iesu christi daretur credenti bi s. Beniq̄ iste david sc̄ christus caput t corpus tempore reuelationis novi testa